

**PROCEDURY ORGANIZOWANIA
I UDZIELANIA POMOCY
PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ
ORAZ POSTĘPOWANIA
W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH**

**w I Liceum Ogólnokształcącym
im. Kazimierza Jagiellończyka w Sieradzu**

Podstawa prawna:

1. *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (Dz.U. z dnia 11 stycznia 2017 r.).*
2. *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno–pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z dnia 25 sierpnia 2017 r.).*
3. *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z dnia 24 sierpnia 2017 r.).*
4. *Standardy Ochrony Małoletnich.*

POMOC PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA

1. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana jest każdemu uczniowi, polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia i czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie w szkole, w celu wspierania potencjału rozwojowego ucznia i stwarzania warunków do jego aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu szkoły oraz w środowisku społecznym. Wynika ona w szczególności:

- z niepełnosprawności,
- z niedostosowania społecznego,
- z zagrożenia niedostosowaniem społecznym,
- z zaburzeń zachowania lub emocji,
- ze szczególnych uzdolnień,
- ze specyficznych trudności w uczeniu się,
- z deficytów kompetencji i zaburzeń sprawności językowych, komunikacyjnych,
- z choroby przewlekłej,
- z sytuacji kryzysowych lub traumatycznych,
- z niepowodzeń edukacyjnych,
- z zaniedbań środowiskowych, związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi,
- z trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą.

2. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana jest również rodzicom uczniów oraz nauczycielom, polega na wspieraniu rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększenia efektywności pomocy udzielanej uczniom. Udzielana jest w formie porad, konsultacji, warsztatów i szkoleń.

3. Pomoc psychologiczno-pedagogiczną organizuje dyrektor szkoły. Planowanie i koordynowanie udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej jest obowiązkiem wychowawcy klasy i odbywa się we współpracy z rodzicami ucznia, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym, pedagogiem specjalnym, z innymi nauczycielami oraz specjalistami. Udzielanie pomocy odbywa się zgodnie z obserwowanymi potrzebami oraz zaleceniami opinii i orzeczeń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz możliwościami organizacyjnymi szkoły. Może być również udzielana na wniosek opinii rady pedagogicznej szkoły. Dokumentacja udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej znajduje się w gabinecie pedagoga.

4. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana niezwłocznie po stwierdzeniu u ucznia specjalnych potrzeb w tym zakresie. Z wnioskiem o udzielenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej może wystąpić: uczeń, rodzice ucznia, dyrektor szkoły, rada pedagogiczna,

nauczyciel, wychowawca lub specjalista, prowadzący zajęcia z dzieckiem, pielęgniarka, poradnia, asystent edukacji romskiej, pomoc nauczyciela, pracownik socjalny, asystent rodziny, kurator sądowy, organizacje pozarządowe, inne instytucje lub podmioty działające na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

5. Korzystanie z pomocy psychologiczno-pedagogicznej jest dobrowolne i bezpłatne. Jednak w przypadku chęci udziału w planowanej, dłuższej formie pomocy rodzic lub opiekun prawny ucznia niepełnoletniego powinien wyrazić pisemną zgodę. W przypadku ucznia pełnoletniego – uczeń sam podpisuje zgodę na udział w proponowanych formach pomocy.

6. Podstawę udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej stanowi:

- informacja przekazana przez nauczyciela, wychowawcę lub specjalistę o potrzebie objęcia uczniapomocą psychologiczno-pedagogiczną
- opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,
- orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania,
- informacja przekazana przez rodzica, prawnego opiekuna dziecka lub samego ucznia,
- opinia rady pedagogicznej.

7. W szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana w trakcie bieżącej pracy z uczniem oraz przez zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów, a także w formie:

- zajęć rozwijających uzdolnienia,
- zajęć rozwijających umiejętności uczenia się,
- zajęć dydaktyczno-wyrównawczych,
- zajęć specjalistycznych, w tym:
 - a) korekcyjno-kompensacyjnych
 - b) logopedycznych
 - c) rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne
 - d) innych o charakterze terapeutycznym
- zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu,
- zindywidualizowanej ścieżki kształcenia,
- warsztatów,
- porad i konsultacji.

8. Godzina zajęć udzielana w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej trwa 45 minut, w uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć w czasie krótszym lub dłuższym niż 45 minut, zachowując ustalony dla ucznia łączny czas tych zajęć.

9. Pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielają uczniowi wszyscy nauczyciele oraz specjaliści wykonujący w szkole zadania z zakresu tej pomocy: nauczyciel przedmiotu, pedagog,

pedagog specjalny, psycholog, logopeda, terapeuta pedagogiczny, socjoterapeuta lub inny specjalista zatrudniony w szkole.

(Załącznik nr 2 -WNIOSEKO OBJĘCIE UCZNIA POMOCĄ PSYCHOLOGICZNO - PEDAGOGICZNĄ)

10. Do zadań nauczycieli oraz specjalistów należy w szczególności:

- rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów,
- określanie mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów,
- rozpoznawanie przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie uczniów i ich uczestnictwo w życiu szkoły,
- podejmowanie działań sprzyjających rozwojowi kompetencji oraz potencjału uczniów w celu podnoszenia efektywności uczenia się i poprawy ich funkcjonowania,
- współpraca z poradnią w procesie diagnostycznym i postdiagnostycznym, w szczególności w zakresie oceny funkcjonowania uczniów, barier i ograniczeń w środowisku utrudniających funkcjonowanie uczniów i ich uczestnictwo w życiu szkoły oraz efektów działań podejmowanych w celu poprawy funkcjonowania ucznia oraz planowania dalszych działań.

11. O ustalonych dla ucznia formach, wymiarze i okresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej dyrektor szkoły informuje na piśmie rodziców lub opiekunów prawnych, na którym rodzic wyraża bądź nie wyraża zgody poprzez złożenie podpisu. W przypadku ucznia pełnoletniego zgodę podpisuje pełnoletni uczeń. ***(Załącznik nr 3)***

12. Nauczyciele, wychowawcy oraz specjaliści, którzy udzielają uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej, raz w roku oceniają efektywność udzielonej pomocy oraz formułują wnioski dotyczące dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania ucznia. Mogą również podjąć decyzję o zakończeniu udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

13. W sytuacji gdy pomimo udzielanej uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole nie następuje poprawa jego funkcjonowania, dyrektor szkoły, za zgodą rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia, występuje do publicznej poradni z wnioskiem o przeprowadzenie diagnozy i wskazanie sposobu rozwiązania problemu ucznia.

(Załącznik nr 5)

14. W przypadku zaistniałych problemów ucznia i wyraźnych potrzeb do udzielenia pomocy psychologiczno-pedagogicznej wychowawca klasy lub inny nauczyciel pracujący z danym uczniem zgłasza zespołowi specjalistów w szkole (w skład którego wchodzi pedagog, psycholog, logopeda, pedagog specjalny i inni specjaliści) dokument – ***Karta zgłoszenia potrzeb ucznia***

(Załącznik nr 1) – na podstawie którego rozpocznie się konkretna procedura udzielania pomocy psychologiczno– pedagogicznej. Jest to niezbędne celem dokładnej weryfikacji problem i wdrożenia kolejnych procedur.

ORZECZENIE O POTRZEBIE KSZTAŁCENIA SPECJALNEGO

1. W przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, planowanie i koordynowanie udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej jest obowiązkiem zespołu, w skład którego wchodzi: pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog, wychowawca klasy oraz nauczyciele i specjaliści udzielający uczniowi pomocy.

2. Zespół powołuje dyrektor szkoły odpowiednim zarządzeniem. *(Załącznik nr 4)*

3. Pracę zespołu koordynuje pedagog specjalny.

4. Spotkania zespołu odbywają się w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż dwa razy w roku szkolnym i uczestniczą w nim wszyscy nauczyciele uczący ucznia, a także wg potrzeb rodzice ucznia; o terminie spotkań zespołu rodziców informuje dyrektor szkoły lub w jego imieniu pedagog specjalny - telefonicznie lub poprzez e-dziennik.

5. Zadaniem zespołu jest:

a) ustalenie form udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, okresu jej udzielania oraz wymiaru godzin poszczególnych zajęć,

b) dokonywanie Okresowej Wielospecjalistycznej Oceny Funkcjonowania Ucznia WOPFU, co najmniej dwa razy w roku szkolnym, *(Załącznik nr 7)*

c) opracowanie Indywidualnego Programu Edukacyjno-Terapeutycznego IPET – do 30 września roku szkolnego lub 30 dni od dnia złożenia w szkole orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. *(Załącznik nr 6)*

d) nad pracą Zespołu czuwa koordynator zespołu – pedagog specjalny.

e) za całość i prawidłowość działań odpowiada pedagog specjalny zatrudniony w szkole.

6. Zainteresowani rodzice ucznia lub pełnoletni uczniowie otrzymują kopię wielospecjalistycznych ocen oraz indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego, fakt otrzymania kopii potwierdzają podpisem na oryginale dokumentów.

7. Zespół dokonuje odpowiednich modyfikacji w toku edukacji ucznia, w zależności od potrzeb.

ORZECZENIE O POTRZEBIE INDYWIDUALNEGO NAUCZANIA

- 1.** Orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania obejmuje uczniów, którzy ze względu na trudności w funkcjonowaniu wynikające w szczególności ze stanu zdrowia nie mogą realizować zajęć edukacyjnych wspólnie z oddziałem szkolnym i wymagają dostosowania organizacji i procesu nauczania do ich aktualnych możliwości psychofizycznych.
- 2.** Podstawą organizacji nauczania indywidualnego jest złożenie orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania. Orzeczenie, na wniosek rodziców lub pełnoletniego ucznia, wydaje poradnia psychologiczno-pedagogiczna.
- 3.** Dyrektor szkoły ustala, w uzgodnieniu z organem prowadzącym, zakres i czas prowadzenia zajęć indywidualnego nauczania.
- 4.** Dyrektor we współpracy z wychowawcą organizuje różne formy uczestniczenia dziecka lub ucznia w życiu szkolnym. Podejmuje także działania umożliwiające kontakt między nim, a pozostałymi uczniami w oddziale. W tym zakresie uwzględnia aktualny stan zdrowia oraz wnioski nauczycieli z obserwacji funkcjonowania ucznia.

ZINDYWIDUALIZOWANA ŚCIEŻKA KSZTAŁCENIA

- 1.** Zindywidualizowana ścieżka kształcenia organizowana jest dla uczniów, którzy mogą uczęszczać do szkoły, lecz ze względu na trudności w funkcjonowaniu wynikające w szczególności ze stanu zdrowia nie mogą realizować wszystkich zajęć edukacyjnych wspólnie z oddziałem szkolnym i wymagają dostosowania organizacji i procesu nauczania do ich specjalnych potrzeb edukacyjnych.
Zindywidualizowanej ścieżki kształcenia nie organizuje się dla objętych indywidualnym nauczaniem.
- 2.** Objęcie ucznia zindywidualizowaną ścieżką kształcenia wymaga opinii publicznej poradni, z której wynika potrzeba objęcia ucznia pomocą w tej formie. Do wniosku o wydanie powyższej opinii dołączają następującą dokumentację:
 - a) informację o trudnościach w funkcjonowaniu ucznia w szkole,
 - b) w przypadku ucznia objętego zindywidualizowaną ścieżką kształcenia ze względu na stan zdrowia – informację o przebiegu choroby na funkcjonowanie ucznia w szkole oraz ograniczenia w zakresie możliwości udziału ucznia w zajęciach edukacyjnych wspólnie z oddziałem szkolnym,
 - c) opinię nauczycieli oraz specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, o funkcjonowaniu ucznia w szkole.

3. Przed wydaniem powyższej opinii publiczna poradnia we współpracy ze szkołą, rodzicami ucznia albo pełnoletnim uczniem przeprowadza analizę funkcjonowania ucznia uwzględniającą efekty udzielanej dotychczas pomocy psychologiczno-pedagogicznej przez szkołę.

4. Opinia wskazuje:

- a) zakres, w jakim uczeń nie może brać udziału w zajęciach edukacyjnych wspólnie z oddziałem szkolnym,
- b) okres objęcia ucznia indywidualizowaną ścieżką kształcenia (nie dłużej niż rok szkolny),
- c) działania, jakie powinny być podjęte w celu usunięcia barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły.

5. Uczeń objęty indywidualizowaną ścieżką kształcenia realizuje w danej szkole programy nauczania, z dostosowaniem metod i form ich realizacji do jego indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, w szczególności wynikających ze stanu zdrowia.

6. Na wniosek rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia dyrektor szkoły ustala, z uwzględnieniem opinii, tygodniowy wymiar godzin zajęć edukacyjnych realizowanych indywidualnie z uczniem, uwzględniając konieczność realizacji przez ucznia podstawy programowej kształcenia ogólnego.

OPINIA PORADNI PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ

1. Poradnie psychologiczno-pedagogiczne są wyspecjalizowanymi instytucjami, których zadaniem jest rozpoznanie indywidualnych potrzeb rozwojowych ucznia oraz wskazanie kierunków dalszej pracy edukacyjnej. Efektem tego procesu diagnostycznego jest wydanie dokumentów postdiagnostycznych, takich jak opinia i orzeczenie.

2. Opinia to dokument, który przedstawia stanowisko poradni wraz z uzasadnieniem w sprawie zgłoszonej przez rodziców lub opiekunów prawnych ucznia, a także pełnoletniego ucznia. Poradnia wydaje opinie dotyczące:

- objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, np. ucznia zdolnego czy z trudnościami w uczeniu się o charakterze trudności niespecyficznych,
- specyficznych trudności w uczeniu się, w tym o ryzyku dysleksji,
- objęcia ucznia zindywidualizowaną ścieżką kształcenia,
- trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą.

3. Pedagog specjalny zapoznaje się opinią, szczególnie ze wskazaniem dla nauczyciela dot. pracy z uczniem, a następnie przedstawia dokument wszystkim nauczycielom uczącym dane dziecko.

4. Pedagog specjalny opracowuje arkusz z dostosowaniami wymagań do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia wraz z zalecanymi formami pomocy. Opracowany arkusz jest przedstawiany rodzicowi lub prawnemu opiekunowi ucznia, który powinien się z nim zapoznać i podpisać, wyrażając w ten sposób zgodę na udzielenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Zespół dokonuje odpowiednich modyfikacji w toku edukacji ucznia, w zależności od potrzeb.

UCZEŃ Z CHOROBA PRZEWLEKŁĄ NA TERENIE SZKOŁY

W celu zapewnienia odpowiedniej opieki dziecku przewlekle choremu, dyrektor szkoły powinien uzyskać od rodziców uznane przez nich za istotne dane o stanie zdrowia, stosowanej diecie i rozwoju psychofizycznym dziecka.

Podawanie leków lub wykonywanie innych czynności podczas pobytu ucznia z chorobą przewlekłą w szkole przez pracowników szkoły może odbywać się wyłącznie za ich pisemną zgodą oraz na podstawie upoważnienia przez rodzica.

Dyrektor szkoły zapewnia pracownikom szkoły szkolenia lub inne formy zdobycia wiedzy na temat sposobu postępowania wobec uczniów przewlekle chorych lub niepełnosprawnych, odpowiednio do potrzeb zdrowotnych uczniów.

Nauczyciele i specjaliści pracujący z uczniem są zobowiązani dostosować formy pracy dydaktycznej, dobór treści i metod oraz organizację nauczania do możliwości psychofizycznych tego ucznia, a także objąć go różnymi formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

W przypadku nasilenia choroby u dziecka podczas pobytu w szkole wychowawca/nauczyciel niezwłocznie informuje o zaistniałej sytuacji rodziców lub prawnych opiekunów.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA Z UCZNIEM Z ZABURZENIAMI ODŻYWIANIA – W TYM ANOREKCJA, BULIMIA

1. W przypadku gdy nauczyciel/ wychowawca/ pracownik szkolny zauważy ucznia, które mogą wskazywać na występowanie u ucznia zaburzeń odżywiania powinno nich powiadomić pedagoga/ psychologa.

2. Pedagoga/ psychologa szkolny informuje o sytuacji rodziców przekazując szczegółowy opis tego co zaobserwował lub co zaobserwowali inni.

Rodzice/ opiekunowie wspólnie z pedagogiem/ psychologiem ustalają strategię działań mających na celu wsparcie dla dziecka. Warto wskazać instytucji organizacje, które specjalizują się w tego typu problemach.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU CIĄŻY NIEPEŁNOLETNIEJ UCZENNICY

1. Nauczyciel, pielęgniarka lub inny pracownik szkoły, który dowiedział się (lub ma podejrzenia), że uczennica jest w ciąży niezwłocznie informuje o tym wychowawcę klasy. Wychowawca
2. Wychowawca klasy, pedagog szkolny i dyrektor szkoły spotykają się, aby zebrać więcej informacji o uczennicy oraz o jej sytuacji rodzinnej.
3. Wychowawca i/lub pedagog szkolny przeprowadza rozmowę z uczennicą, starając się ustalić, czy rodzice już wiedzą o jej ciąży oraz czy ciąża nie jest wynikiem przestępstwa (gwałtu). W tym przypadku należy powiadomić organy ścigania.
4. Wychowawca klasy, pedagog szkolny i dyrektor szkoły ustalają formy pomocy, jakie zaproponują uczennicy oraz szczegóły dotyczące sposobu przeprowadzenia rozmowy z uczennicą i jej rodzicami lub prawnymi opiekunami.
5. W sytuacji, gdy rodzice lub opiekunowie prawni nie wiedzą jeszcze o ciąży i uczennica boi się im o tym powiedzieć, może prosić o pośredniczenie w poinformowaniu ich o swojej sytuacji. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem szkolnym podejmują stosowne działania z zachowaniem szczególnej ostrożności i dyskrecji.
6. Wychowawca w obecności pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły informuje uczennicę i jej rodziców lub opiekunów prawnych o możliwych formach pomocy ze strony szkoły. Wyjaśnia szczegółowo warunki i zasady korzystania z każdej z przedstawionych form pomocy. Odpowiada na pytania i wątpliwości.
7. Uczennica z rodzicami lub opiekunami prawnymi podejmują - w ustalonym terminie - decyzję w sprawie form pomocy, z których chcieliby skorzystać. O podjętej decyzji informują wychowawcę klasy i dyrektora.
8. Wychowawca klasy, dyrektor i rodzice lub opiekunowie prawni uczennicy podejmują działania niezbędne do przyznania uczennicy - zależnie od dokonanego wyboru - nauczania indywidualnego lub indywidualnego toku nauki.
9. Wychowawca klasy i pedagog szkolny uzgadniają rodzaj i sposób świadczenia uczennicy i jej rodzinie pomocy i wsparcia (materialnego – wnioskując do MGOPS, psychologicznego, organizacyjnego). Podjętym działaniom, w tym kształtującym pozytywne postawy rówieśników (np. spotkania ze specjalistami, warsztaty kształtujące postawy empatii i tolerancji).
10. Dyrektor informuje radę pedagogiczną o ciąży uczennicy oraz o uzgodnionym sposobie postępowania. Przypomina o potrzebie zachowania dyskrecji oraz o tym, że nauczyciele są

zobowiązani do nie ujawniania spraw poruszanych na zebraniu rady pedagogicznej, które mogą naruszać dobra osobiste uczniów lub ich rodziców.

11. Wychowawcy klas w porozumieniu z pedagogiem szkolnym, pielęgniarką przeprowadzają zajęcia lub warsztaty kształtujące u uczniów postawy akceptacji i empatii w związku z zaistniałą sytuacją. Mogą ponadto przeprowadzić, np. z udziałem lekarza lub innego specjalisty, zajęcia podnoszące poziom wiedzy z zakresu świadomej prokreacji, inicjacji seksualnej, antykoncepcji.

12. Wychowawca i wyznaczeni nauczyciele wdrażają uzgodniony z uczennicą sposób realizacji obowiązku nauki.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZABURZEŃ EMOCJONALNYCH UCZNIÓW

1. W przypadku podejrzenia występowania u ucznia objawów świadczących o objawach emocjonalnych charakteryzujących się nienaturalną zmianą zachowania, nauczyciel, pracownik szkoły zachęca ucznia do spotkania z pedagogiem/ psychologiem, ponadto zgłasza fakt wychowawcy, pedagogowi, psychologowi

2. Pedagog/ psycholog prowadzi dokumentację ucznia z zaburzeniami emocjonalnymi, w której zawiera wszelkie informacje na temat zaistniałej sytuacji podejmowanych działań wspierających ucznia. Informuje rodziców ucznia o zaistniałej sytuacji.

3. Pedagog/ psycholog wspólnie z wychowawcami/ nauczycielami opracowuje plan działań określający konkretne sposoby wspierania ucznia. Wychowawca raz w miesiącu informuje o sytuacji szkolnej ucznia u którego zaobserwowano zaburzenia emocjonalne.

4. W przypadku sytuacji charakteryzującej się nagłym kryzysem emocjonalnym należy:

- powiadomić dyrektora/ psychologa/ pedagoga
- uczeń powinien zostać zabrany w miejsce odosobnienia przez wskazaną przez dyrektora/ psychologa/ pedagoga osobę i pozostać pod jej nadzorem do momentu przybycia rodziców/ służb ratowniczych
- osoba towarzysząca zachowuje spokój opanowanie cierpliwość, mówi spokojnie, jest empatyczna nie daje ponieść się emocjom, słucha okazuje zrozumienie
- wychowawca/ dyrektor/ pedagog winni ustalić wspólnie z rodzicami/ opiekunami ciężką dalszego postępowania celem udzielania pomocy uczniowi w wyjściu z trudnej sytuacji. Warto wskazać instytucje i organizacje, które specjalizują się w tego typu problemach.

5. W skład zaburzeń emocjonalnych wchodzi między innymi:

- Zaburzenia lękowe,
- Zaburzenia obsesyjno- kompulsywne
- Depresja
- Zaburzenia psychotyczne

UCZEŃ SZCZEGÓLNIIE UZDOLNIONY

Szczególnie uzdolnieni uczniowie (wszechstronnie lub kierunkowo) stanowią grupę dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych, które powinny być w porę rozpoznane i uwzględniane w procesie ich kształcenia i wychowywania.

Uczeń uzdolniony – to uczeń, który posiada zdolności ogólne zdiagnozowane przez poradnię psychologiczno - pedagogiczną lub zdolności specjalne, dzięki którym otrzymał co najmniej wyróżnienie podczas ogólnopolskiego konkursu wiedzy.

Wyznacznikiem zdolności ogólnych jest inteligencja i myślenie, a także spostrzeganie, zapamiętywanie, wyobraźnia, sprawność ruchowa (zręczność) oraz wrażliwość emocjonalna. Wyznacznikiem zdolności specjalnych mogą być m. in. osiągnięcia artystyczne, muzyczne, plastyczne, literackie, matematyczne itp

MOŻLIWE FORMY PRACY DYDAKTYCZNO-WYCHOWAWCZEJ Z UCZNIEM ZDOLNYM W SZKOLE:

- indywidualizacja pracy na lekcji, różnicowanie wymagań;
- zajęcia rozwijające uzdolnienia;
- konkursy, olimpiady i zawody sportowe
- prezentowanie prac twórczych (wystawy, gazetki szkolne, klasowe, kroniki, albumy, prace plastyczne, wiersze, samodzielnie wykonane pomoce do zajęć itd.);
- zaangażowanie w organizację uroczystości szkolnych, konkursów, wycieczek;
- organizowanie pomocy dla słabszych uczniów;
- wycieczki inspirujące do pracy twórczej: lekcje muzealne, wystawy;
- udział uczniów w pracach ośrodków kulturalnych (spektaklach, nagraniach, audycjach, zespołach tanecznych i muzycznych);
- indywidualny program lub tok nauki;
- kontakty ze szkołami wyższego stopnia
- typowanie do nagród;
- zajęcia psychoedukacyjne, rozpoznawanie własnych umiejętności, rozwijanie uzdolnień interpersonalnych, doskonalenie technik uczenia się;
- kontakt ze szkołami zagranicznymi.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna wobec uczniów zdolnych i wybitnie uzdolnionych polega na:

- formułowaniu zaleceń do pracy z uczniem, których realizacja ma prowadzić do wspomagania wszechstronnego rozwoju, rozwijania i nabywania nowych umiejętności oraz pogłębiania zainteresowań,
- pomocy uczniom w dokonywaniu wyboru kierunku dalszego kształcenia,

- udzielaniu wskazówek nauczycielom do pracy z uczniem zdolnym,
- udzielaniu porad rodzicom ucznia o metodach wychowawczych wspierających rozwój ich dziecka,
- prowadzeniu zajęć dla młodzieży wspomagających rozwój umiejętności interpersonalnych, twórczego myślenia i rozwiązywania problemów oraz na nauce technik relaksacyjnych.

INDYWIDUALNY PROGRAM NAUKI/INDYWIDUALNY TOK NAUKI

1. Indywidualny program nauki (dalej IPN) - uczeń może realizować IPN z jednego, kilku lub wszystkich obowiązujących zajęć edukacyjnych przewidzianych w szkolnym planie nauczania dla danej klasy (na każdym etapie edukacyjnym). Nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne w szkole i pod kierunkiem którego uczeń będzie realizował IPN, tworzy program dla ucznia, lub akceptuje program opracowany poza szkołą. Program jest dostosowany do uzdolnień, zainteresowań i możliwości edukacyjnych ucznia.

IPN umożliwia rozwijanie wiedzy ucznia w określonych obszarach, w których wykazuje on szczególne - wyższe od przeciętnych - predyspozycje do nauki, ale realizowany jest w czasie zajęć edukacyjnych w szkole. Program może uwzględniać także zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne, ale nie są one wymagane.

Ocenianie, klasyfikacja oraz promocja ucznia, który otrzymał zezwolenie na realizację IPN odbywa się na warunkach i w sposób określony w przepisach *rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. poz. 843)* oraz na zasadach wynikających z niego, a zapisanych w wewnątrzszkolnym systemie oceniania danej szkoły, tj. na tych samych zasadach co innych uczniów w danej szkole.

2. Indywidualny tok nauki (dalej ITN) - uczeń może realizować ITN z jednego, kilku lub wszystkich obowiązujących zajęć edukacyjnych wg systemu innego niż udział w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych przewidzianych w szkolnym planie nauczania dla danej klasy.

Uczeń realizujący ITN może uczęszczać na wybrane zajęcia edukacyjne do danej klasy lub do klasy programowo wyższej, w swojej lub innej szkole, na wybrane zajęcia edukacyjne w szkole wyższego stopnia, albo realizować program w całości lub w części we własnym zakresie.

Może on realizować w ciągu 1 roku szkolnego program nauczania z zakresu dwóch klas lub więcej oraz może być klasyfikowany i promowany w czasie całego roku szkolnego. Jest to zatem taka forma realizacji obowiązku szkolnego lub nauki, której celem jest przede wszystkim umożliwienie uczniom szczególnie uzdolnionym przyspieszonego ukończenia poszczególnych etapów kształcenia.

Program ITN może być jednym z programów nauczania objętych szkolnym zestawem programów nauczania funkcjonujących w danej szkole i zatwierdzonych przez dyrektora szkoły. Program ITN może być także indywidualnym programem nauki utworzonym przez nauczyciela prowadzącego, czy opracowanym przy udziale i pomocy innych nauczycieli, w tym nauczyciela ze szkoły wyższego stopnia, doradcy metodycznego, psychologa, pedagoga oraz nawet samego ucznia. Program ITN może być również opracowany poza szkołą.

Tak w przypadku IPN jak i ITN opracowany i realizowany indywidualny program nauki dla danego ucznia nie może obniżyć wymagań edukacyjnych wynikających ze szkolnego zestawu programów nauczania ustalonego dla danej klasy.

Jeżeli uczeń o wybitnych uzdolnieniach jednokierunkowych nie może sprostać wymaganiom z zajęć edukacyjnych innych niż te wybrane w IPN lub ITN nauczyciel prowadzący zajęcia może - na wniosek wychowawcy lub innego nauczyciela uczącego ucznia, w tym nauczyciela opiekuna ucznia - dostosować wymagania edukacyjne z tych zajęć do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia, z zachowaniem wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej.

Zezwolenie na indywidualny program lub tok nauki może być udzielone po upływie co najmniej jednego roku nauki, a w uzasadnionych przypadkach - po śródrocznej klasyfikacji ucznia.

Z wnioskiem o udzielenie zezwolenia na indywidualny program lub tok nauki mogą wystąpić:

- uczeń - z tym, że uczeń niepełnoletni za zgodą rodziców (prawnych opiekunów),
- rodzice (prawni opiekunowie) niepełnoletniego ucznia,
- wychowawca klasy lub nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne, których dotyczy wniosek - za zgodą rodziców (prawnych opiekunów) albo pełnoletniego ucznia.

Wniosek składa się do dyrektora szkoły za pośrednictwem wychowawcy klasy. Wychowawca klasy dołącza do wniosku opinię o predyspozycjach, możliwościach i oczekiwaniach ucznia. Opinia powinna także zawierać informację o dotychczasowych osiągnięciach ucznia.

Ocenianie oraz promocja ucznia, który otrzymał zezwolenie na realizację ITN odbywa się na warunkach i w sposób określony w przepisach *rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych*.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PRÓB SAMOBÓJCZYCH I SAMOBÓJSTWA UCZNIĄ

- 1.** Każdy pracownik (pedagogiczny i niepedagogiczny) I Liceum Ogólnokształcącego im. Kazimierza Jagiellończyka w Sieradzu zobligowany jest do reagowania na wszelkie sygnały o ryzyku zachowania autodestrukcyjnego u ucznia oraz na niepokojące zachowania uczniów mogące wskazywać na zamiary samobójcze. W przypadku zaobserwowania lub pozyskania informacji, że uczeń planuje podjąć lub podjął próbę samobójczą, każdy pracownik powinien niezwłocznie poinformować o tym fakcie dyrektora szkoły.
- 2.** W przypadku śmierci ucznia w wyniku samobójstwa dyrektor szkoły informuje organ prowadzący szkołę oraz organ sprawujący nadzór pedagogiczny.
- 3.** Pedagog szkolny/psycholog, wychowawcy niezwłocznie udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej innym uczniom w szkole.
- 4.** Do zachowań, które powinny zaniepokoić pracowników szkoły, należą:
 - a. mówienie wprost lub pośrednio o samobójstwie;
 - b. pisanie listów pożegnalnych;
 - c. przejawianie zainteresowania tematyką śmierci, umierania;
 - d. mówienie o poczuciu beznadziejności, bezradności, braku możliwości wyjścia z sytuacji;
 - e. okaleczanie się, autoagresja;
 - f. długotrwały stan smutku, przygnębienie;
 - g. pozbywanie się osobistych i ważnych dla ucznia przedmiotów;
 - h. izolowanie się, zamykanie w sobie;
 - i. rezygnacja z zajęć, w które dotychczas był uczeń zaangażowany;
 - j. lub inne zachowania, które w opinii pracowników szkoły są niepokojące.
- 5.** Każdy, kto zauważył niepokojące zachowania, zobowiązany jest zgłosić swoje obserwacje pedagogowi, wychowawcy klasy, dyrektorowi szkoły.
- 6.** Po odebraniu zgłoszenia wychowawca ucznia wraz z pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz dyrektorem dokonują diagnozy zgłoszenia oraz sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia. Jeżeli wychowawca i pedagog szkolny uznają, że zachodzi taka potrzeba, kontaktują się z rodzicami/opiekunami ucznia w celu ustalenia przyczyny niepokojących zmian w zachowaniu ucznia.
- 7.** Jeżeli wspólne ustalenia potwierdzają obawy o zagrożeniu, informacja zgłaszana jest rodzicom i odpowiednim służbom.
- 8.** Wraz z rodzicami ustalane są zasady postępowania wobec ucznia: sposób i zakres

kontaktów z rodzicami, forma pomocy psychologiczno-pedagogicznej na terenie szkoły lub poza nią.

Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo (informacja od samego dziecka, kolegów, rodziny, osób postronnych):

Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia wychowawca, pedagog szkolny oraz dyrektor szkoły podejmują następujące działania:

- nie pozostawiają ucznia samego, próbują przeprowadzić go w ustronne, bezpieczne miejsce;
- informują o zaistniałej sytuacji i zagrożeniu rodziców;
- przekazują dziecko pod opiekę rodziców (prawnych opiekunów) lub jeżeli przyczyną zagrożenia jest sytuacja domowa dziecka – odpowiednim instytucjom (np. policji).

Postępowanie w przypadku podjęcia przez ucznia próby samobójczej na terenie szkoły:

1. Pracownik po otrzymaniu informacji o próbie samobójczej ucznia stara się go odnaleźć.
2. Natychmiastowo zgłasza ten fakt dyrektorowi szkoły.
3. Dyrektor szkoły niezwłocznie zawiadamia rodziców/opiekunów prawnych oraz pogotowie ratunkowe.
4. Po odnalezieniu ucznia należy usunąć przedmioty umożliwiające podjęcie nowej próby.
5. Uczeń przeprowadzany jest w dyskretne miejsce. Pozostaje pod opieką nauczyciela.
6. Jeżeli zachodzi taka potrzeba udzielana jest pierwsza pomoc przedmedyczna.
7. O próbie samobójczej dyrektor szkoły informuje Radę Pedagogiczną pod rygorem tajemnicy służbowej, w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich pracowników pedagogicznych.
8. Pedagog szkolny/psycholog, pedagog specjalny udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej innym uczniom w szkole jeśli zaistnieje taka potrzeba.

Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że uczeń podjął próbę samobójczą.

1) Jeśli próba samobójcza ma miejsce w szkole:

- a) wychowawca (nauczyciel, pracownik) wzywa pogotowie ratunkowe informując dyspozytora o rodzaju zdarzenia,
 - b) wychowawca (nauczyciel, pracownik) udziela pierwszej pomocy przedmedycznej, a następnie w dostępny sposób powiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły,
 - c) dyrektor szkoły powiadamia rodziców o zdarzeniu,
 - d) dyrektor szkoły zwołuje zebranie Zespołu ds. interwencji kryzysowych (5-6 osób),
 - e) harmonogram działań interwencji kryzysowej (24-72 h)
- Dyrektor zwołuje zespół kryzysowy
 - kontakt z rodziną ucznia

- kontakt z instytucjami zewnętrznymi (PPP, MOIK, ŚOOPiP)
- rozmowa o próbie samobójczej/samobójstwie ze społecznością szkolną
- przygotowanie i uruchomienie systemu wsparcia dla społeczności szkolnej
- f) harmonogram działań w pierwszym tygodniu:
 - realizowanie grupowych i indywidualnych form wsparcia dla nauczycieli, uczniów i rodziców
 - ustalenie form upamiętnienia zmarłego i monitorowanie ich przebiegu
 - ustalenia z rodziną zmarłego dotyczące udziału społeczności szkolnej (delegacja) w pogrzebie
- g) harmonogram działań w kolejnych tygodniach i miesiącach:
 - realizowanie grupowych i indywidualnych form wsparcia dla nauczycieli, uczniów i rodziców
 - wsparcie ucznia po próbie samobójczej w powrocie do szkoły
 - rozmowa z klasą przed powrotem ucznia do szkoły

h) zespół ds. interwencji kryzysowych udziela pierwszego wsparcia rodzinie ucznia oraz wskazuje placówkę, gdzie może ona uzyskać specjalistyczną pomoc,

i) dyrektor Szkoły pod rygorem tajemnicy informuje Radę Pedagogiczną o próbie samobójczej ucznia w celu obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły oraz podjęcia wspólnych działań.

j) zespół ds. interwencji kryzysowych/konfliktowych planuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną udzielaną innym uczniom szkoły (przede wszystkim grupie klasowej) oraz pracownikom szkoły przez psychologa/pedagoga szkolnego lub specjalistów z PPP.

2) Jeśli próba samobójcza miała miejsce poza terenem szkoły, a rodzic poinformował o tym szkołę:

a) dyrektor szkoły zwołuje zebranie Zespołu ds. interwencji kryzysowych;

b) zespół ds. interwencji kryzysowych przekazuje rodzicom informacje o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza szkołą,

c) dyrektor szkoły pod rygorem tajemnicy informuje Radę Pedagogiczną o próbie samobójczej ucznia w celu obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły oraz podjęcia wspólnych działań.

d) zespół ds. interwencji kryzysowych/konfliktowych planuje dalsze działania mające na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa, atmosfery życzliwości i wsparcia po jego powrocie do szkoły;

e) zespół ds. interwencji kryzysowych/konfliktowych planuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną udzielaną innym uczniom szkoły (przede wszystkim grupie klasowej) oraz pracownikom szkoły przez psychologa/pedagoga szkolnego lub specjalistów z PPP.

5. Postępowanie w przypadku powrotu ucznia do szkoły po powziętej próbie samobójczej.

1) Przed powrotem do szkoły po powziętej próbie samobójczej konieczne jest dostarczenie przez rodziców ucznia informacji/zaświadczenia od lekarza psychiatry o braku przeciwwskazań do uczenia się dziecka na terenie szkoły w grupie klasowej.

2) Pedagog / psycholog szkolny we współpracy z wychowawcą otaczają ucznia wzmoczoną

opieką np. poprzez udzielenie wsparcia w postaci rozmów oraz ustala z rodzicami zasady wzajemnych kontaktów w celu monitorowania problemów ich dziecka.

3) W przypadku uzyskaniu ze szkoły informacji o zaistnieniu przesłanek mogących świadczyć o pogorszeniu stanu zdrowia ucznia, rodzic ma obowiązek odebrać dziecko ze szkoły i skorzystać z pomocy odpowiedniego specjalisty.

4) W przypadku śmierci ucznia w wyniku samobójstwa dyrektor szkoły informuje o zaistniałej sytuacji organ prowadzący oraz nadzorujący szkołę.

5) W przypadku śmierci ucznia w wyniku samobójstwa wychowawcy klas przekazują wiadomość na forum swoich klas (należy unikać przekazywania informacji na forum szkoły).

6) W komunikacie skierowanym do uczniów należy:

- ograniczyć się do absolutnego minimum,
- unikać sensacyjnego rozgłosu,
- nie wspominać ani nie opisywać metody samobójstwa oraz miejsca, w którym je popełniono,
- unikać gloryfikowania ucznia,
- położyć nacisk na żałobę po śmierci, cierpienie ludzi z najbliższego otoczenia (konsekwencje dla osób, które pozostały),
- przekazać informacje o dostępnej pomocy – lista dostępnych placówek z aktualnymi adresami i numerami telefonów oraz telefonów zaufania.

7) Szkoła ściśle współpracuje z właściwymi instytucjami.

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU ŚMIERCI UCZNIĄ

1. Poinformowanie nauczycieli, wychowawców. Ważne, aby informując uczniów i pracowników szkoły o śmierci ucznia, uszanować wolę rodziny zmarłego w sprawie ilości ujawnianych faktów oraz dostosować przekaz do wiedzy odbiorców.

2. Poinformowanie uczniów na forum klasy.

3. Przekazanie informacji o okolicznościach śmierci – zgodnie z wolą rodziny zmarłego.

4. Stworzenie możliwości uczestniczenia w ceremoniach pogrzebowych, uroczystościach o charakterze „wspominkowym”.

5. Obserwowanie stanu psychicznego uczniów. Konsultacje z pedagogiem, psychologiem szkolnym. W sytuacjach trudnych kierowanie uczniów do szkolnych specjalistów.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ŚMIERCI W RODZINIE UCZNIĄ (NP. RODZICA)

Działanie bezpośrednie:

1. Pracownik szkoły otrzymuje informację o śmierci w rodzinie ucznia.
2. Pracownik szkoły przekazuje informację o śmierci w rodzinie ucznia wychowawcy klasy lub wychowawcy internatu, pedagogowi szkolnemu i dyrektorowi szkoły.
3. Wychowawca klasy/ pedagog szkolny kontaktuje się z rodziną ucznia. Rozmowa ma na celu złożenie kondolencji, zaoferowanie wsparcia oraz uzyskanie zgody na przekazanie informacji o śmierci nauczycielom i kolegom z klasy, do której uczęszcza uczeń.
4. Po uzyskaniu zgody rodziny wychowawca omawia z klasą kwestie ewentualnego uczestnictwa w pogrzebie (cała klasa lub reprezentacja) oraz omawia sposoby wsparcia ucznia przez zespół klasowy.
5. Wychowawca przekazuje informację o śmierci w rodzinie ucznia nauczycielom, którzy umożliwiają zaliczenie form sprawdzania wiedzy w trybie indywidualnym.
6. Nauczyciele/wychowawca zgłaszają pedagogowi szkolnemu ewentualne, niepokojące symptomy w zachowaniu ucznia.

Działania długoterminowe:

1. Pedagog szkolny w rozmowie z uczniem ustala sposoby wsparcia w przeżywaniu żałoby.
2. Wychowawca/pedagog w rozmowie z uczniem wspiera go w rozumieniu uczuć i emocji przeżywanych w związku ze stratą bliskiej osoby.
3. Pracownicy szkoły obserwują zachowanie ucznia. Reagują na niepokojące zachowania, a w razie potrzeby sygnalizują je pedagogowi szkolnemu.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU SAMOOKALECZEŃ

Postępowanie w sytuacji, w której uczeń dokonuje samookaleczenia:

1. Każdy pracownik ma obowiązek zareagowania na jakikolwiek sygnał o ryzyku zachowania autodestrukcyjnego u ucznia.
2. W przypadku zaobserwowania lub powzięcia informacji, że uczeń planuje podjąć lub podjął próbę samookaleczenia każdy pracownik powinien niezwłocznie poinformować o tym psychologa, pedagoga szkolnego.

3. Należy uniemożliwić uczniowi kontynuowanie czynności samookaleczenia poprzez zastosowanie stanowczej perswazji z zachowaniem zasad bezpieczeństwa.
4. W razie potrzeby poprosić osobę dorosłą (nauczyciela/innego pracownika szkoły) lub ucznia o udanie się do sekretariatu celem poinformowania dyrektora szkoły i wezwania pogotowia ratunkowego.
5. Jeżeli wydarzenie miało miejsce podczas zajęć lekcyjnych, zapewnić opiekę pozostałym uczniom z pomocą innego nauczyciela lub pracownika szkoły.
6. Wychowawca wzywa rodziców ucznia, informuje o zdarzeniu i zobowiązuje do konsultacji psychiatrycznej ich dziecka. Przekazuje ucznia pod opiekę rodziców.
7. Pedagog lub psycholog szkolny informuje rodziców o możliwości wsparcia psychologicznego na terenie szkoły i poza nią.

Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że uczeń ma ślady świadczące o samookaleczaniu się (informacja od samego ucznia, kolegów, koleżanek, nauczycieli, pielęgniarki szkolnej):

1. Wychowawca, pedagog lub psycholog przeprowadza rozmowę z uczniem oraz powiadamia rodziców o zaistniałej sytuacji i prosi o niezwłoczne przybycie do szkoły.
2. Wychowawca, pedagog lub psycholog przekazują ucznia pod opiekę rodziców (prawnych opiekunów) i zobowiązują ich do konsultacji psychiatrycznej ich dziecka.
3. Wychowawca, pedagog lub psycholog szkolny informuje rodziców o możliwości wsparcia psychologicznego na terenie szkoły i poza nią.
4. O zdarzeniu należy poinformować dyrektora szkoły.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI WYSTĄPIENIA PRZEMOCY I AGRESJI W SZKOLE

W każdym przypadku, gdy uczeń jest świadkiem wypadku, pobicia, agresywnego zachowania bądź innego zdarzenia sprzecznego z normami i zasadami obowiązującymi na terenie szkoły, natychmiast zgłasza jego zaistnienie osobie dorosłej znajdującej się najbliżej zdarzenia:

- 1) pracownikowi szkoły,
- 2) nauczycielowi,
- 3) dyrektorowi szkoły.

Uczeń ma obowiązek podporządkować się poleceniom wszystkich pracowników szkoły.

Każdy pracownik szkoły, w zależności od charakteru zdarzenia, ma obowiązek postępować zgodnie z niniejszą procedurą.

Ustala się następujący sposób postępowania w przypadku czynu o dużej szkodliwości (np. stworzenie zagrożenia dla życia i zdrowia własnego lub innych):

pracownik szkoły:

- a) stanowczo, słownie przerywa negatywne zachowanie sprawcy wobec ofiary,
- b) rozdziela strony,
- c) nie dopuszcza do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej,
- d) ocenia zagrożenie i podejmuje decyzję o rodzaju dalszej interwencji,
- e) udziela pierwszej pomocy ofierze zdarzenia i zabezpiecza miejsce zdarzenia – w razie konieczności,
- f) wzywa pomoc medyczną – w razie konieczności,
- g) powiadamia wychowawcę o zaistniałym zdarzeniu;

wychowawca:

- a) powiadamia dyrektora szkoły o zaistniałym zdarzeniu,
- b) uczestniczy w wysłuchaniu stron,
- c) wnioskuje do dyrektora szkoły o objęcie ofiary i sprawcy pomocą psychologiczno–pedagogiczną,
- d) w porozumieniu z pedagogiem i dyrektorem szkoły uzgadnia sankcje w stosunku do sprawcy zdarzenia w oparciu o zapisy Statutu szkoły;

dyrektor szkoły:

- a) powiadamia rodziców sprawcy i ofiary o zaistniałym zdarzeniu,
- b) wysłuchuje stron w obecności ich rodziców, wychowawcy oraz pedagoga/psychologa szkolnego,
- c) powiadamia odpowiednie służby, w tym policję – w razie konieczności,
- d) udziela upomnienia sprawcy zdarzenia,
- e) zapewnia ofierze i sprawcy pomoc psychologiczno–pedagogiczną.

Jeśli sprawcą jest osoba ze środowiska rodzinnego:

Podjęcie działań interwencyjnych ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa uczniowi, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięty przemocą w rodzinie lub zagrożone jest jego dobro. Procedury postępowania w przypadku dokonywania przemocy przez osoby ze środowiska rodzinnego zawarte są oraz szczegółowo opisane w Standardach Ochrony Małoletnich.

1. Kiedy pracownik szkoły zauważa symptomy krzywdzenia dziecka lub podejrzewa taką sytuację informuje o tym pedagoga lub psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.
2. Psycholog lub pedagog przeprowadza rozmowę z dzieckiem, udziela mu wsparcia oraz prowadzi wywiad kierowany dostosowany do wieku dziecka, celem wyjaśnienia podejrzeń i zaobserwowania zaniedbań.
3. Psycholog lub pedagog wraz z dyrektorem szkoły rozmawiają z rodzicem (w przypadku przemocy w rodzinie z rodzicem niekrzywdzącym) i przedstawiają formy i okoliczności krzywdzenia, informują o zachowaniach lub wypowiedziach dziecka wskazujących na

doświadczenie krzywdzenia. Omawiane jest rola rodzica w podejmowaniu interwencji i wspieraniu dziecka.

4. Rodzic otrzymuje wsparcie oraz informacje o placówkach świadczących pomoc w sytuacji przemocy lub krzywdzenia. Ponadto ustala się plan pomocy dziecku zapewniający mu bezpieczeństwo, określa się zakres pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla ucznia, ewentualnie kieruje do specjalistycznej placówki wsparcia. Ustala się również kontrakt zawierający działania eliminujące nieodpowiednie zachowania oraz konsekwencje gdy zaplanowane działania nie przyniosą efektu.

5. W przypadku kiedy rodzic niekrzywdzący potwierdzi fakt stosowania przemocy wobec dziecka przez drugiego rodzica uruchamiana jest procedura „Niebieskiej Karty”.

6. W przypadku kiedy rodzice nie współpracują ze szkołą i istnieje podejrzenie, że niewłaściwie wykonują władzę rodzicielską dyrektor szkoły składa wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka.

7. W przypadku podejrzenia przestępstwa popełnionego na szkodę dziecka dyrektor szkoły składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury.

Postępowanie dyrektora, pedagoga szkolnego w przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu na terenie placówki oświatowej:

Podstawowe czynności dla dyrektora szkoły lub pedagoga szkolnego:

- Przyjąć do wiadomości informację o przestępstwie (wykroczeniu), zapewnić dyskrecję przekazującemu informację poprzez wysłuchanie go bez świadków, o ile to możliwe w pomieszczeniu zamkniętym. Odnotować personalia uczestników i świadków, godzinę zgłoszenia oraz zawiadomić policję.

- Zapewnić, w miarę potrzeby, niezbędną pomoc lekarską pokrzywdzonym.

- Bez zbędnej zwłoki sprawdzić w dostępny sposób wiarygodność informacji:

- jeżeli uczeń podaje świadków, to w rozmowie z jak najmniejszą ilością świadków uwiarygodnić informacje;
- sprawdzić, czy zdarzenie zaistniało na terenie szkoły oraz czy miało miejsce w trakcie zajęć szkolnych jego uczestników;
- w rozmowie z pokrzywdzonym ustalić liczbę sprawców i ich dane personalne;
 - nie nagłaśniać zdarzenia.

-W przypadku braku wątpliwości, co do faktu zaistnienia zdarzenia, o ile jest to konieczne i możliwe, zatrzymać do czasu przybycia policji ofiarę przestępstwa i jego sprawcę (ów):

- o fakcie zatrzymania należy powiadomić rodziców lub opiekunów prawnych, nie należy zatrzymywać na siłę sprawcy czynu, ale w ramach swojego autorytetu spowodować, by pozostał pod opieką pedagoga szkolnego, wychowawcy klasy lub nauczyciela w oddzielnym pomieszczeniu do chwili przybycia policji;
- jeżeli sprawców jest kilku w miarę możliwości należy umieścić ich w oddzielnych pomieszczeniach;
- ofiarę należy odizolować od sprawców.

- W przypadku odnalezienia rzeczy pochodzących z przestępstwa lub służących do popełnienia przestępstwa należy je zabezpieczyć.

- W przypadku poważnych wykroczeń w ocenie dyrektora/pedagoga nie należy samemu konfrontować uczestników zdarzenia, dążyć do pojednania.

- Bezwzględnie nie należy dokonywać przeszukania teczek, toreb, kieszeni.

Postępowanie wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa.

- Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.

- Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.

- Przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.

- Powiadomienie rodziców ucznia sprawcy.

- Niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.

- Zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa i przekazanie ich policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).

Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego.

- Udzielenie pierwszej pomocy przedmedycznej bądź zapewnienie jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza, w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń.

- Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.

- Powiadomienie rodziców ucznia.

- Niezwłoczne wezwanie policji, w przypadku kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZNALEZIENIA W SZKOLE PRZEDMIOTÓW NIEBEZPIECZNYCH I SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH

Za przedmioty niebezpieczne uważa się wszystkie przedmioty i substancje, które mogą stwarzać zagrożenie dla uczniów i pracowników szkoły.

Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który jest świadkiem posiadania przez ucznia niedozwolonego narzędzia lub substancji, nakłania go do oddania niebezpiecznego przedmiotu i podejmuje działanie zmierzające do jego zabezpieczenia (zachowując środki ostrożności deponuje w sekretariacie lub zabezpiecza pomieszczenie, w którym znajduje się przedmiot przed dostępem innych uczniów).

Jeżeli uczeń nie chce oddać przedmiotu lub substancji nauczyciel interweniujący natychmiast powiadamia dyrektora szkoły, a w uzasadnionych sytuacjach policję.

UWAGA! Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczek ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.

Wychowawca bądź pedagog odbiera niebezpieczny przedmiot, w przypadku gdy uczeń dobrowolnie go odda, przeprowadza rozmowę z uczniem i rodzicami wyjaśniając przyczyny przyniesienia tego przedmiotu, pouczając o grożącym niebezpieczeństwie oraz informując o sposobie poniesienia kary.

Uczeń pod wpływem alkoholu bądź środków psychoaktywnych na terenie szkoły:

1. Nauczyciel powiadamia o swoich przypuszczeniach dyrektora szkoły.
2. Izoluje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa zostawia go pod opieką pracownika szkoły; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie; korzysta z pomocy pielęgniarki szkolnej.
3. Dyrektor szkoły powiadamia telefonicznie rodziców ucznia o konieczności odebrania dziecka ze szkoły.
4. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu lub środków psychoaktywnych nie odbierają telefonu.

5. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub środków psychoaktywnych na terenie szkoły to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) oraz sądu rodzinnego. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

6. W każdym przypadku kiedy na terenie szkoły znajduje się uczeń pod wpływem alkoholu bądź środków psychoaktywnych wychowawca klasy rozpoczyna procedurę dyscyplinującą zgodnie z zapisami w statucie szkoły.

Palenie papierosów (w tym papierosów elektronicznych) na terenie szkoły:

1. Każdy pracownik szkoły, który zauważy ucznia, który pali papierosa (w tym papierosa elektronicznego) wzywa go do zaprzestania palenia i powiadamia o danym fakcie wychowawcę ucznia lub pedagoga.
2. Wychowawca (w porozumieniu z pedagogiem) uruchamia procedurę zwołania komisji dyscyplinarnej. Wzywa do szkoły rodziców ucznia i przekazuje im informację o fakcie palenia papierosów przez dziecko. Rozmowa odbywa się w obecności pedagoga i dyrektora/wicedyrektora szkoły. Rodzic zobowiązuje się do szczególnego nadzoru nad dzieckiem i bezwzględnego przestrzegania przez ucznia statutu szkoły. Pedagog sporządza kontrakt ze szczególnym uwzględnieniem jego warunków (z możliwością skreślenia z listy uczniów LO w przypadku powtórzenia karalnego czynu na terenie szkoły), który podpisuje uczeń i jego rodzice. Fakt ten wychowawca w postaci uwagi i podjętych zobowiązań odnotowuje w dzienniku elektronicznym w panelu uwagi.
3. Pedagog przeprowadza rozmowę profilaktyczno-ostrzegawczą z uczniem i rodzicami; proponuje rodzicom udanie się z uczniem do specjalisty w celu uzyskania pomocy.

Nauczyciel (inny pracownik szkoły) znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk:

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.
4. Nauczyciel-świadek sporządza z wydarzenia notatkę służbową.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, GDY NAUCZYCIEL PODEJRZEWA, ŻE UCZEŃ POSIADA PRZY SOBIE SUBSTANCJĘ PRZYPOMINAJĄCĄ NARKOTYKI

Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani plecaka ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.

1. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
2. W przypadku gdy uczeń mimo wezwania odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości plecaka, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
3. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając notatkę służbową.

UCZEŃ PRZEJAWIA INNE ZACHOWANIA ŚWIADCZĄCE O DEMORALIZACJI:

1. Każdy pracownik szkoły mający informację o tym, że uczeń przejawia zachowania świadczące o demoralizacji przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga lub psychologa szkolnego i dyrektora szkoły. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
3. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny oraz policję (specjalistę ds. nieletnich).

PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK WYSTĄPIENIA PRZYPADKÓW ROZPOWSZECHNIANIA PORNOGRAFII W SZKOLE PRZEZ UCZNIĄ

1. W przypadku powzięcia przez nauczyciela/rodzica lub inną osobę informacji o rozpowszechnianiu przez ucznia pornografii w Internecie, w szkole należy bezzwłocznie powiadomić dyrektora szkoły oraz administratora sieci o zaistniałym zdarzeniu.
2. W przypadku, gdy uczeń przekazuje informację o osobach, które pokazywały materiały pornograficzne, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez sprawców zdarzenia.
3. Dyrektor szkoły przekazuje informację o stwierdzonym zagrożeniu pracownikom szkoły.
4. Wychowawca klasy i pedagog szkolny podejmuje działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania zagrożeń, jakie niesie za sobą upublicznianie materiałów o charakterze pornograficznym oraz wskazania możliwych konsekwencji tego typu działań.
5. Dyrektor wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia, który rozpowszechniał materiały pornograficzne oraz przekazuje informacje policji.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UJAWNIENIA CYBERPRZEMOCY

Sytuacje cyberprzemocy:

1. Przemoc werbalna w sieci - wulgarne wyzywanie, poniżanie, nękanie, ośmieszanie, straszenie, szantaż.
2. Rejestrowanie filmów i zdjęć wbrew woli.
3. Publikowanie i rozsyłanie w sieci filmów, zdjęć i informacji ośmieszających, kompromitujących
4. Podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli i działanie na jego niekorzyść.

Ujawnienie przypadku cyberprzemocy:

Niezależnie od tego, kto zgłasza wypadek, procedura interwencyjna powinna obejmować:

- zabezpieczenie dowodów i ustalenie okoliczności zdarzenia;
- udzielenia wsparcia ofierze przemocy;
- wyciągnięcia konsekwencji wobec sprawcy przemocy oraz praca nad zmianą postawy ucznia.

W przypadku złamania prawa np. groźby karalne, propozycje seksualne, publikowanie nielegalnych treści itp. należy bezzwzględnie skontaktować się z policją. Zgłoszenia dokonuje dyrektor szkoły.

Procedura reagowania wobec sprawcy przemocy:

1. pedagog, psycholog szkolny powinien przeprowadzić rozmowę z uczniem - sprawcą przemocy. Jeżeli w zdarzeniu brała udział większa grupa uczniów, należy rozmawiać z każdym osobno;
2. nie należy konfrontować sprawcy i ofiar cyberprzemocy;
3. należy powiadomić rodziców sprawcy i omówić z nim zachowanie ucznia;
4. jeśli rodzice sprawcy odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a uczeń nie zmienił dotychczasowego postępowania, dyrektor szkoły powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny, szczególnie jeśli istnieją inne przejawy demoralizacji ucznia.

Zastosowanie środków dyscyplinarnych wobec sprawcy przemocy:

Podjęcie decyzji o udzieleniu kary należy wziąć pod uwagę:

1. rozmiar i rangę szkody - czy materiał został upubliczniony w sposób pozwalający na dotarcie do niego wielu osobom, określa to rozmiar upokorzenia, jakiego doznała ofiara;
2. czas trwania prześladowania - czy było to długotrwałe działanie, czy pojedynczy incydent;
3. świadomość popełnionego czynu - czy działanie było zaplanowane, a sprawca był świadomy, że wyrządza krzywdę;
4. motywację sprawcy - należy sprawdzić, czy działanie sprawcy nie jest działaniem odwetowym w odpowiedzi na uprzednio doznane prześladowanie;
5. rodzaj rozpowszechnionego materiału.

Reagowanie wobec ofiar cyberprzemocy.

6. udzielanie wsparcia psychicznego;
7. udzielenie porady w celu kolejnych przypadków cyberprzemocy;
8. po zakończeniu interwencji należy sprawdzić, czy wobec ucznia nie są stosowane dalsze działania odwetowe ze strony sprawcy.

Działania wobec świadków zgłaszających zdarzenie:

1. nie należy upubliczniać udziału świadków w sprawie;
2. należy mieć na uwadze bezpieczeństwo świadka i nie narażać go na odwet ze strony sprawcy cyberprzemocy;
3. niedopuszczalne jest konfrontowanie świadka ze sprawcą jako metody wyjaśnienia sprawy.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU DOKONANIA KRADZIEŻY NA TERENIE SZKOŁY

1. Nauczyciel prowadzący zajęcia lub wychowawca, po otrzymaniu informacji od ucznia o kradzieży, przeprowadza z poszkodowanym i świadkami rozmowę w celu ustalenia okoliczności zdarzenia.
2. Nauczyciel podejmuje działania zmierzające do zwrotu skradzionego mienia poszkodowanemu, z wyłączeniem jednak przeszukania domniemanego sprawcy.
3. Nauczyciel, który podjął wstępną interwencję, przekazuje informację o zdarzeniu wychowawcy klasy poszkodowanego i sprawcy, a w przypadku jego nieobecności pedagogowi.
4. Wychowawca lub pedagog, jeżeli istnieje taka konieczność, kontynuują wyjaśnianie okoliczności zdarzenia.
5. W sytuacji ujawnienia sprawcy, wychowawca lub pedagog przeprowadza rozmowę ze sprawcą zdarzenia oraz jego rodzicami. Rozmowa obejmuje informacje o ustalonych okolicznościach zdarzenia, ustalenie formy i terminu zwrotu skradzionego mienia oraz ustalenia rodzaju i charakteru odpowiedzialności za dokonany czyn wobec sprawcy.
6. Wychowawca lub pedagog przeprowadza rozmowę z poszkodowanym i jego rodzicami przekazując ustalenia podjęte podczas spotkania ze sprawcą i jego rodzicami.
7. W uzasadnionym przypadku pedagog i wychowawca w porozumieniu z dyrektorem szkoły podejmują decyzję o zawiadomieniu policji. O tym fakcie informują rodziców poszkodowanego i sprawcy.

PROCEDURA W PRZYPADKU USZKODZENIA LUB ZNISZCZENIA MIENIA SZKOLNEGO

1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły będący świadkiem zdarzenia podejmuje interwencję mającą na celu powstrzymanie dalszych działań sprawców, a następnie powiadamia wychowawcę lub pedagoga.
2. W przypadku braku ustalenia sprawcy, osoba stwierdzająca uszkodzenie mienia ustala podstawowe okoliczności zdarzenia, a następnie informuje wychowawcę lub pedagoga.
3. Wychowawca, a w przypadku jego nieobecności pedagog przeprowadza rozmowę dyscyplinującą ze sprawcą zdarzenia, ustala sposób jego ukarania i sporządza notatkę w dokumentacji pedagoga.
4. Wychowawca lub pedagog informuje o zdarzeniu rodziców sprawcy i przekazuje sprawę sekretarzowi szkoły, który ustala sposób i termin naprawienia szkody.

5. W przypadku stwierdzenia dużej szkody pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły podejmuje decyzję o zawiadomieniu policji.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POWTARZAJĄCYCH SIĘ NIEOBECNOŚCI NA LEKCJACH:

1. Wychowawca w przypadku częstego opuszczania przez ucznia pojedynczych lekcji lub całych dni informuje rodzica o absencji i ustala przyczynę nieobecności (poniżej 70% nieobecności). Wysyła wiadomość poprzez dziennik elektroniczny do rodziców. Informuje o podjętych działaniach pedagoga szkolnego. Pedagog szkolny również kontaktuje się z rodzicami ucznia oraz uczniem. Odnotowuje ten fakt w dzienniku elektronicznym.
2. W przypadku utrudnionego kontaktu z rodzicami ucznia wychowawca wzywa ich do szkoły listem poleconym, którego kserokopię zachowuje.
3. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem oraz jego rodzicami i odnotowuje ten fakt w dzienniku elektronicznym, sporządza notatkę służbową zawierającą podpisy uczestników rozmowy. Rozmowa ma na celu przekazanie informacji o konsekwencjach opuszczania zajęć lekcyjnych, formie ukarania ucznia oraz zobowiązanie rodziców do większej kontroli nad dzieckiem. Obowiązkiem nauczyciela jest wpisywanie uwag w dzienniku elektronicznym w sytuacji kiedy frekwencja ucznia na danym przedmiocie wynosi poniżej 70%.
4. Jeżeli został przez sąd przydzielony kurator, wychowawca powiadamia o powyższej absencji ucznia również kuratora, a fakt odbycia rozmowy odnotowuje w dzienniku elektronicznym.
5. W przypadku braku poprawy zachowania ucznia lub braku zainteresowania ze strony rodziców pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły podejmuje inne, przewidziane w statucie działania wychowawczo-dyscyplinujące.
6. W przypadku braku efektów poczynionych działań Dyrektor Szkoły kieruje do rodziców UPOMNIENIE zawierające:
 - a) stwierdzenie, że obowiązek szkolny nie jest realizowany,
 - b) wezwanie do posyłania dziecka do szkoły w wyznaczonym terminie,
 - c) informację, że niespełnianie obowiązku jest zagrożone skierowaniem sprawy na drogę postępowania sądowego.

W sytuacji gdy uczeń, pomimo powzięcia wymienionych wyżej czynności, w dalszym ciągu nie realizuje obowiązku szkolnego i posiada w miesiącu powyżej 50% nieusprawiedliwionych nieobecności na obowiązkowych zajęciach lekcyjnych, Dyrektor Szkoły informuje Sąd Rodzinny o uchyleniu się ucznia od obowiązku szkolnego.

Dalszy tok postępowania leży w kompetencji Sądu Rodzinnego oraz gminy.

Samowolne opuszczanie szkoły w czasie zajęć lekcyjnych lub zorganizowanych wyjazdów szkolnych:

1. Pracownik szkoły, który stwierdził, że uczeń samowolnie opuścił teren szkoły zgłasza ten fakt wychowawcy klasy, a jeżeli ten jest nieobecny pedagogowi szkolnemu.
2. Uczeń otrzymuje uwagę w dzienniku elektronicznym.
3. Ww. osoby niezwłocznie zawiadamiają rodziców i umawiają się na rozmowę.
4. Wychowawca oraz pedagog przeprowadzają rozmowę ostrzegawczą z uczniem w obecności rodzica. Odnotowują ten fakt w dzienniku elektronicznym, sporządza notatkę służbową zawierającą podpisy uczestników rozmowy.
5. Jeżeli podobna sytuacja powtórzy się pedagog zawiadamia dyrektora szkoły, który przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności rodziców.
6. W przypadku kolejnego samowolnego opuszczenia szkoły uczeń otrzymuje upomnienie, a następnie naganę dyrektora.
7. Jeżeli uczeń nadal uporczywie opuszcza szkołę w czasie lekcji dyrektor zgłasza ten fakt do Sądu Rodzinnego i Nieletnich z uwagi na zagrożenie demoralizacją.

Zakłócanie toku lekcji przez ucznia:

Definicja

Poprzez zakłócenie toku lekcji należy rozumieć wszelkie działania uczniów uniemożliwiające normalną realizację zajęć dydaktycznych i wychowawczych (wulgarne zachowanie w stosunku do rówieśników lub nauczyciela, głośne rozmowy, spacerowanie po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela itp.).

Jeżeli zachowanie pojedynczego ucznia lub kilku uczniów nie pozwala nauczycielowi na normalną realizację lekcji, wysyła on przewodniczącego samorządu klasowego lub innego wyznaczonego ucznia z informacją do pedagoga szkolnego, a w przypadku gdy go nie zastanie, do sekretariatu szkoły. Sekretariat zobowiązany jest do natychmiastowego poinformowania dyrektora i pedagoga o zaistniałej sytuacji. Nauczyciel odnotowuje informacje na temat zachowania ucznia na lekcji, w dzienniku elektronicznym, w panelu uwagi.

Pedagog szkolny zobowiązany jest do udania się do sali wskazanej przez nauczyciela i ustalenia przeszkadzających uczniów, a w razie konieczności do zabrania ich z sali lekcyjnej do odrębnego pomieszczenia np. do gabinetu pedagoga lub w uzasadnionych przypadkach do gabinetu dyrektora.

Pedagog wraz z wychowawcą podejmuje działania wychowawczo- dyscyplinujące wobec uczniów, którzy przeszkadzali w prowadzeniu zajęć. pedagog szkolny przeprowadza z uczniami rozmowę i ustala konsekwencje zachowania w zależności od popełnionego wykroczenia.

Jeżeli uczeń w rażący sposób naruszył zasady obowiązujące w szkole, pedagog powiadamia dyrektora szkoły a wychowawca wzywa rodziców do natychmiastowego przybycia do szkoły.

Wulgarnie słownictwo

Gdy nauczyciel jest świadkiem używania przez ucznia wulgarnego słownictwa mabezwzględny obowiązek zareagowania:

1. Sam przeprowadza rozmowę z uczniem.
2. Wpisuje informację dla rodziców do dziennika elektronicznego.
3. Powiadamia wychowawcę klasy.

W przypadku powtarzających się zachowań wychowawca:

4. Przeprowadza rozmowę z rodzicami / opiekunami ucznia i sporządza krótką notatkę z przeprowadzonej rozmowy.
5. W przypadku braku poprawy przekazuje sprawę pedagogowi szkolnemu, który przeprowadza rozmowę z uczniem i rodzicami.
6. W przypadku braku poprawy wychowawca lub pedagog powiadamia dyrektora, który udziela uczniowi upomnienia lub podejmuje inne kroki przewidziane w Statucie Szkoły.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJI NARUSZENIA GODNOŚCI LUB NIETYKALNOŚCI OSOBISTEJ NAUCZYCIELA LUB PRACOWNIKA SZKOŁY

1. W przypadku gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że uczeń naruszył godność/nietykalność osobistą nauczyciela lub innego pracownika szkoły, nauczyciel lub pracownik niepedagogiczny szkoły, który powziął takie podejrzenie, zgłasza powyższy fakt do dyrektora szkoły.
2. Wychowawca niezwłocznie powiadamia telefonicznie rodziców/opiekunów prawnych ucznia o zaistniałej sytuacji.
3. Z zaistniałego zdarzenia sporządzona zostaje notatka służbowa, podpisana przez rodziców/opiekunów prawnych ucznia.
4. W każdej sytuacji poszkodowany nauczyciel/pracownik szkoły ma prawo złożyć zawiadomienie na policji lub powiadomić sąd.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA Z UCZNIEM MOLESTOWANYM SEKSUALNIE

Zgodnie z przepisami obowiązującego w Polsce każda forma wykorzystywania seksualnego dziecka jest przestępstwem zagrożonym karą pozbawienia wolności. Do ukończenia 15 roku życia dziecko jest objęte bezwarunkową ochroną prawną przed wykorzystywaniem seksualnym. Wykorzystywanie seksualne dzieci to różne czyny zabronione i wskazane w Kodeksie Karnym.

W przypadku podejrzenia, że dziecko stało się ofiarą przemocy seksualnej

1. W sytuacji podejrzenia, że dziecko stało się ofiarą przemocy seksualnej należy zgłosić dyrektorowi placówki oraz pedagogowi i psychologowi.
2. Pedagog, psycholog szkolny w porozumieniu z dyrektorem rozmawia z dzieckiem.
3. Zorganizowanie spotkania z rodzicami w celu:
 - przedstawienie rodzicom form i okoliczności krzywdzenia dziecka,
 - poinformowanie o zaobserwowanych zachowaniach i wypowiedziach dziecka
 - omówienie roli rodzica/opiekuna w celu podjęcia interwencji, wskazanie miejsc świadczących pomoc, wsparcie rodzin dzieci pokrzywdzonych przestępstwem
 - poinformowanie o obowiązku podjęcia interwencji prawnej
 - ustalenie wspólnego planu pomocy dziecku / zapewnienie bezpieczeństwa, wsparcia, skierowanie do specjalistycznej placówki/
4. W sytuacji podejrzenia, że sprawca wykorzystania seksualnego dziecka jest jego rodzic/opiekun należy spotkać się z rodzicem/ opiekunem nie krzywdzącym.
5. W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka dyrektorska szkoła składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do policji lub prokuratury.
6. Zawiadomienie nie jest uwarunkowane zgodą rodziców/ opiekunów pokrzywdzonego małoletniego. Poinformowanie ich o działaniach i instytucji zależy od woli instytucji składającej zawiadomienie.
7. Podstawą zawiadomienia jest podejrzenie a nie pewność że doszło do popełnienia przestępstwa.
8. W przypadku popełnienia przestępstwa seksualnego na szkodę dziecka przez członka rodziny należy zawiadomić sąd rodziny. Pismo ma formę wniosku o wgląd w sytuację rodziny dziecka.

Sexting to zjawisko, które polega na przesyłaniu za pomocą internetu i nowoczesnych technologii komunikacyjnych swoich zdjęć, filmów bądź wiadomości o seksualnym charakterze. Termin powstał z połączenia słów „sex” (seks) oraz „texting” (SMS-owanie).

1. Pozyskanie informacji i przyjęcie zgłoszenia- rozmowa na temat identyfikacji potencjalnego sprawcy powinna być realizowana z uwzględnieniem komfortu psychicznego dziecka – ofiary sekstingu, z jego poszanowaniem. Należy przy tym przestrzegać zasad dyskrecji, szczególnie w środowisku rówieśniczym ofiary.

2. Zabezpieczenie dowodów przez wychowawcę/ pedagoga/psychologa szkolnego:przesyłanych zdjęć czy zrzutów ekranów portali, w których opublikowano zdjęcie/zdjęcia.

3. Otoczenie opieką psychologiczno-pedagogiczną ofiary oraz zaproponowanie odpowiednichdziałań wychowawczych.

4. Działania wobec świadków -jeśli przypadek sekstingu zostanie upowszechniony wśródowisku rówieśniczym należy podjąć działania wychowawcze uświadamiające negatywne aspekty moralne sekstingu oraz narażanie się osób, które go stosują, na dotkliwe kary. Osobyodpowiedzialne- wychowawcy/pedagog szkolny/ psycholog szkolny

5. Działania wobec sprawców zdarzenia ze szkoły/spoza szkoły- zidentyfikowani małoletnisprawcy sekstingu winni zostać wezwani do dyrekcji szkoły, gdzie zostaną im przedstawionedowody ich aktywności. Niezależnie od zakresu negatywnych zachowań i działań, wszyscy sprawcy powinni otrzymać wsparcie pedagogiczne i psychologiczne. Konieczne są także rozmowy ze sprawcami w obecności ich rodziców zaproszonych do szkoły.

Przypadek 1. Wymiana materiałów o charakterze seksualnym następuje tylko w ramach związku między dwojgiem rówieśników. Materiały nie uległy rozprzestrzenieniu dalej. Dalszedziałania, poza zapewnieniem wsparcia i opieki psychologiczno-pedagogicznej, nie są konieczne, jednak istotne jest pouczenie uczestników zdarzenia, że dalsze rozpowszechnianiemateriałów może być nielegalne i będzie miało inne konsekwencje.

Przypadek 2. Materiały o charakterze seksualnym zostały rozesłane większej liczbie osób, jednak nie dochodzi do cyberprzemocy na tym tle. Młodzież traktuje materiał jako formę wyrażenia siebie. Rozpowszechnianie materiałów pornograficznych z udziałem nieletnich jest przestępstwem ściganym z urzędu, dlatego też dyrektor placówki jest zobowiązany do zgłoszenia incydentu na policję. Wszelkie działania wobec osób uczestniczących w incydencie powinny być podejmowane w porozumieniu z ich rodzicami/opiekunami prawnymi.

Przypadek 3. Materiały zostały rozesłane większej liczbie osób (bez względu na intencje) i na tym tle dochodzi do cyberprzemocy. Niektóre z tego typu materiałów mogą zostać uznane za pornograficzne (patrz: przypadek 2). W sytuacji zaistnienia znamion cyberprzemocy należy dodatkowo zastosować procedurę dotyczącą cyberprzemocy.